

Mødet den 12. Juni 1919. (For lukkede Døre).

Fraværende Brøndum, Olesen og S. Petersen.

1. (J. Nr. 61—1919.) Licitationsstilbud paa **Glarmesterarbejdet til Kommunens 4 Ejendomme ved Steinmannsgade og Læssøesgade.**

Byggeudvalget indstiller at overdrage Arbejdet ved alle 4 Ejendomme til Herrer A. S. Knudsen & A. Jensen for henholdsvis 808 Kr., 808 Kr., 985 Kr. og 808 Kr.

Indstillingen var vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 60—1919.) Licitationsstilbud paa **Murerarbejdet ved 6 kommunale Ejendomme ved Ingerslevs Boulevard.**

Byggeudvalget indstiller, at Arbejdet tildeles følgende:

Ejendom Nr. 57:	J. C. Larsen	for	53100	Kr.
—	- 58:	A. Madsen	- 49500	-
—	- 59:	Samme	- 47900	-
—	- 60:	Samme	- 47990	-
—	- 61:	J. C. Larsen	- 38000	-
—	- 62:	Samme	- 51900	-

Indstillingen var vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 238—1919.) Licitationsstilbud paa **Smedearbejdet til 6 kommunale Ejendomme ved Trepkagade.**

Fra Byggeudvalget forelægger Indstilling om at overdrage Arbejdet ved de 6 Ejendomme til A. Nørgaard, Aabyhøj, for ialt 2222,80 Kr.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 238—1919.) Licitationsstilbud paa **Glarmesterarbejdet til de 6 ovennævnte Ejendomme.**

Fra Byggeudvalget forelægger Indstilling om at overdrage Arbejdet ved samtlige Ejendomme til L. Hassing, Aabyhøj, for ialt 5749,60 Kr.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 215—1919.) Andragende fra Stiftsbogtrykkeriet om **Forhøjelse af Betalingen for Trykning af Kommunens Regnskaber m. v.**

Trykkeriet andrager om, at Betalingen for Trykning forhøjes med 50 % og for Ombrydning og Ompaginering med 33 %. Ved fremtidige Forhøjelser af Tarifen mellem Trykkeriet og Typograferne beregnes for Kommunens Arbejde kun Halvdelen af Forhøjelsen.

Budgetudvalget indstiller at bevilge Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 10—1919.) Valg af et Medlem til **Huslejenævnet for Sct. Pauls Sogn.**

Udsattes.

7. (J. Nr. 218—1919.) Andragende fra Overlæge **Strandgaard om Rejsetilladelse.**

Bevilgedes.

8. (J. Nr. 219—1919.) Andragende fra Overlæge **Rahlff om Rejsetilladelse.**

Bevilgedes.

9. (J. Nr. 211—1919.) Andragende fra S. Springborg om **Autorisation som Elektro-Installatør.**

Bevilgedes.

10. (J. Nr. 196—1919.) Andragende fra R. N. Vietz om **Autorisation som Elektro-Installatør.**

Bevilgedes.

11. (J. Nr. 26²—1919.) **Andragende fra E. M. Petersen om Æresoprejsning.**

Anbefaledes.

12. (J. Nr. 15⁵—1919.) **Andragende fra Bernhard Aspegren om dansk Indfødsret.**

Anbefaledes.

13. (J. Nr. 233—1919.) Indstilling fra Budget- og Lønudvalget om, at **Byraadssekretær Aae fra 1. April 1919 ansættes i 1. Lønklasse med 6 Aars Anciennitet.**

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 173—1919.) **Andragende fra Kommune- tandlæge Bloch Jørgensen om Ansættelse i 1. Lønklasse.**

Fra Skoleudvalget forelæa følgende Indstilling :

»Lønningerne paa Skolevæsenets Tandklinik har hidtil været reguleret saaledes, at Lederen har faaet 200 Kr. og Assistenterne 150 Kr. maanedlig for 3 Timers dagligt Arbejde.

Kliniken er nu stærkt udvidet, og der arbejdes i Almindelighed 6 Timer daglig. Det er en Selvfølge, at Lederen helst maa være til Stede i hele Kliniktiden, og hans maanedlige Løn vil derved blive $2 \times 200 \text{ Kr.} = 400 \text{ Kr.}$ maanedlig.

Imidlertid har man fra »Dansk Tandlægeforening« modtaget medfølgende Skrivelse af 27. Februar 1919 — med Bilag — hvorefter fremgaar, at Foreningen forlanger, at Tandlægerne skal lønnes efter en Skala, der ligger meget højere og ikke saa lidt over Kommunens 1. Lønklasse.

Da man uødig vilde have et Personskifte paa Kliniken paa nærværende Tidspunkt, har man forhandlet med Lederen om Sagen og med-

delt ham, at man ikke kunde strække sig længere end til at foreslaa ham optaget i Kommunens 1. Lønklasse med en saadan Lønanciennitet, at hans Løn ikke gik ned. Som det fremgaar af vedlagte Skrivelse fra Tandlæge Bloch-Jørgensen, er han tilfreds med dette Tilbud, endskønt hans Løn bliver ca. 900 Kr. lavere end den af Tandlægeforeningen forlangte, og man indstiller herefter til det ærede Byraad, at Lederen af Aarhus kommunale Skoletandklinik, Hr. K. Bloch-Jørgensen, fra 1. April d. A. at regne optages i Kommunens 1. Lønklasse med Lønanciennitet fra 1. April 1916 og med Pensionsanciennitet fra den Dag, da han ansattes paa Kliniken, 1. Februar 1918.«

Sagen blev derefter sendt til Lønudvalgets Erklæring, og fra dette forelaa følgende Indstilling :

»Lønudvalget kan ikke tiltræde Skoleudvalgets Indstilling om, at Lederen af Skolevæsenets Tandklinik ansættes i 1. Lønklasse, men foreslaar, at Tandlæge Bloch-Jørgensen foreløbig lønnes efter det Antal Timer, Kliniken holdes aaben.«

Formanden forelagde Indstillingerne og gjorde opmærksom paa, at Lønudvalgets Forslag vistnok vilde blive meget dyrt for Kommunen.

Møller oplyste, at Lønudvalget havde ment, at det for Tiden var uheldigt at sætte Tandlægen i 1 Lønklasse, for det vilde vist bevirke, at der kom lignende Andragender fra mange andre. Tandklinikken blev efterhaanden en temmelig dyr Institution, og det havde næppe oprindeligt været Byraadets Mening, at den skulde udvikle sig saa stærkt. Hvis man betalte efter Timeløn vilde det blive ca. 4000 Kr.; men hvis Tandlægen sættes i

1. Lønklasse vilde der ogsaa komme Pension med. Det var derfor rigtigst at se Tiden lidt an.

Simonsen var tilbøjelig til at tro, at det i Længden vilde blive fordelagtigst for Kommunen at følge Skoleudvalgets Indstilling. Timebetaling var farligt at komme ind paa i saadanne Tilfælde. Taleren vilde henstille til Udvalgene at tage Sagen tilbage for muligvis at komme til Enighed.

N. Joh. Laursen mente ogsaa, at Skoleudvalgets Indstilling var den rigtigste, fordi man derved blev fri for Tandlægeforeningens Krav, idet Tandlægen havde erklæret sig tilfreds med at blive sat i 1. Lønklasse. Taleren var overbevist om, at Kliniken gjorde Nytte for det Beløb, den kostede, for det var et stort Gode, selv om det ikke kunde omsættes i Penge. Det var klart, at Tandklinikken efterhaanden maatte vokse; men der var dog ogsaa Grænser for dens Vækst.

Christensen var enig med Pastor Laur sen i, at Kliniken gjorde et udmærket Arbejde. Men hvis man nu satte Lederen i 1. Lønklasse, vilde man blive nødt til at sætte mange andre deri ogsaa. Kommunens Lønklasser var vist for lave i Forhold til de Lønninger, der skulde gælde i Fremtiden, og det vilde blive nødvendigt inden ret længe at ændre Regulativet. Derfor var det mest praktisk at vente til den Tid med at sætte Tandlægen i Lønklasse.

Kjeld Sørensen vilde støtte Simonsens Forslag om at lade Sagen gaa tilbage til Udvalgene. Tandlægerne var for Øjeblikket meget ivrige efter at faa deres Honorar sat op, ogsaa overfor Sygekasserne, og hvis Kommunen nu ikke passede paa og fik Samarbejde med andre Institutioner, gik det her ligesom med Lægerne. Der var ingen Mening i, at Tandlægerne selv skulde be-

stemme det hele; der maatte en Forhandling til, ellers maatte man undvære Tandlægerne.

N. J o h. L a u r s e n bemærkede, at det vist oprindeligt var Meningen, at Børnene kun skulde behandles indtil 4. Klasse, idet man mente, at Tænderne saa havde faaet en saadan Behandling, at Resten kunde overlades til Hjemmene; de 2 første Aar var de vanskeligste.

M o u s t e n mente ikke, at man let kunde overvurdere denne Institution. Hvad Lønnen til Lederen angik, vilde den blive ca. 1000 Kr. større, hvis man fulgte Lønudvalgets Forslag, og skulde Manden saa senere i 1. Lønklasse, vilde det ikke blive nemt at faa hans Løn sat 1000 Kr. ned. Taleren vilde derfor henstille til Lønudvalget at gaa med til Skoleudvalgets Forslag.

B r a m m e r hævdede ogsaa, at Børnetandplejen var en Sag af overordentlig stor Betydning. Staten havde nu nedsat en Kommission til Undersøgelse af dette Spørgsmaal, og det var Meningen, at alle Kommuner skulde yde et Tilskud til Børnenes Tandpleje i Skolerne, saa man burde næppe modsætte sig en Udvikling af denne Sag. Det var netop glædeligt, at Lederen af Tandklinikken havde forstaaet at faa en stor Tilgang. Naar Skoletandlægen var tilfreds med at blive sat i 1. Lønklasse, vilde det sikkert være klogt at gøre dette snarest muligt, for skulde der først forhandles med Organisationen, kunde det muligvis blive for sent. Taleren vilde derfor ogsaa bede Lønudvalget tage sit Forslag tilbage og slutte sig til Skoleudvalgets Indstilling.

M i k a e l J o h a n s e n gjorde opmærksom paa, at Lønudvalgets Indstilling var vedtaget enstemmigt af 5 Medlemmer. Hvis man straks satte en Leder af en saadan ny Institution i 1. Lønklasse,

vilde der komme mange flere og forlange det samme. Truslen om Organisationen var næppe farlig, da der fandtes hele 3 Tandlægeforeninger. Taleren vilde spørge, om Skoletandlægen maatte have Privatpraksis.

Formanden svarede hertil, at det var forbudt ham at have Privatarbejde. Tandklinikken var oprettet med det Formaal at vokse, og forhaabentlig vilde den vedblive at udvikle sig, saa at alle Smaabørn efterhaanden vilde blive optaget. Skoleudvalgets Forslag havde i Reglen en trist Skæbne hos Lønudvalget; men det var altid blevet dyrere for Kommunen, naar Lønudvalget ikke havde fulgt Skoleudvalgets Forslag.

Møller syntes, at hvis Tandlægen skulde i 1. Lønklasse, blev man nødt til at have en Klasse over denne for Folk med Embedseksamen. Men som Sagen nu havde udviklet sig, var det vel bedst at tage den tilbage og se at blive enige. Lønudvalget havde ellers ment at ville vente, til man skulde have fat paa Regulativet.

Sagen gik tilbage til Udvalgene.

15. (J. Nr. 161—1919). **Andragende fra forskellige kommunale Funktionærforeninger angaaende Udbetalingen af Løn- og Dyrtidstillæg m. m.**

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Lønudvalget kan ikke anbefale, at der foretages videre, end at man efter Samraad med Kasse- og Regnskabsudvalget Dags Dato har anmodet de forskellige Udvalg om, at den pr. 1. Juli d. A. forfaldne Dyrtidshjælp udbetales snarest muligt og senest i Løbet af den kommende Uge.«

Møller forelagde Sagen. Den kommunale Forening havde andraget om at faa Dyrtidstillægget udbetalt nu i Stedet for 1. Juli Lønudvalget var

gaaet ind herpaa og havde faaet Tilslutning fra Borgmesteren og Kasseudvalget. Desuden andrages der om at faa en midlertidig Forhøjelse, og der henvistes til, at Københavns Kommune havde bevilget en saadan. Det var rigtigt; men det var ogsaa den eneste Kommune, som havde gjort det, og hertil var at bemærke, at Københavns Lønregulativ var fra 1913, medens Aarhus var fra 1916. Frederiksberg Kommune var ogsaa bag efter Aarhus for de lavere Klassers Vedkommende, idet Tillæget der kun var 25 %, medens det i Aarhus var 25—40 %. Tillige maatte man huske paa, at den nuværende Overenskomst var gældende for 1919, og det var altid kedeligt at bryde en saadan; der var vist heller ikke sket nogen Ændring i Priseniveauet i det forløbne halve Aar. Hvis Forholdene ikke bedredes, kunde det muligvis blive nødvendigt at udbetale Dyrtidstillæg for et 5te Kvartal; men det maatte undersøges senere. Der skulde ogsaa laves et nyt Lønregulativ; men Udvalget ønskede først at se Statens Lønningslov for at have en Rettesnor. Endelig andrages der om en Sommerferie paa 14 Dage. Men dette fandtes ikke i nogen anden Kommune, og før man kunde gaa med dertil, maatte det undersøges, hvor meget det vilde koste.

Christensen udtalte, at Grunden til den tidligere Udbetaling egentlig ikke skyldtes nogen Forskydning af Priseniveauet; men man havde fulgt Eksemplet fra Staten, som havde skudt sine Udbetalinger en Maaned frem. Naar Københavns Kommune kun gav 25 % + Dyrtidstillæg, var Stillingen der vist ikke bedre end i Aarhus, selv efter den sidste Forhøjelse. Men det blev sikkert alligevel nødvendigt at regne med 1 à 2 Kvartalsudbetalinger mere i dette Aar, i hvert Fald for

de lavest lønnedes Vedkommende. Hvad de højere lønnede angik, var det jo først i dette Aar, at de havde faaet et Tillæg af 25 %; men ved Ændringen af Lønregulativet maatte man vist op paa betydelig højere Lønninger for de ledende i Kommunens Tjeneste, ellers vilde de sikkert forlade Byen. Taleren vilde anbefale Udvalgets Indstilling,

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 169—1919). Indstilling fra Lønudvalget angaaende **Forstaaelsen af § 8 i Overenskomsten med Kommunens Arbejdere**, saalydende. (Se Side 50):

»Lønudvalget maa formene, at en Arbejder, som indenfor 1 Aar har haft 225 Arbejdsdage ved Kommunen eller Havnen, er ferie- og pensionsberettiget, selv om nævnte Antal Arbejdsdage er fordelt paa forskellige kommunale Administrationsgrene.«

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 116—1919). Indstilling angaaende **Forbedring af Lønnen for Maskinmesteren ved Havnens Muddermaskine**.

Havneudvalget indstiller at give Maskinmesteren 3 Aars Anciennitet.

Indstillingen var tiltraadt af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges.

18. (J. Nr. 192—1919.) **Andragende fra Byraadsbud V. Mogensen om Forlængelse af Lønanciennitet**.

Lønudvalget indstiller, at Ancienniteten fra 1. April 1919 forlænges til $\frac{1}{4}$ 1904.

Indstillingen vedtoges.

19. (J. Nr. 121—1919.) **Andragende fra pens. Fuldmægtig Petersen Rostgaard om Dyrtidstillæg**.

Lønudvalget kunde ikke anbefale Andragendet.

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 178—1919.) Skrivelse fra Undervisningsministeriet i Anledning af et Andragende om Forhøjelse af Statstilskudet til Aarhus Teater, saalydende:

»Ved at tilstille Byraadet det hosfølgende Andragende om Forhøjelse af Statstilskudet til Aarhus Teater fra 10000 Kr. til 50000 Kr. aarlig, skal Ministeriet, forinden man tager Stilling til Spørgsmaalet om Statstilskudet, udbede sig meddelt, om Byraadet maatte være villigt til at lade Kommunen yde et i Forhold til Statsbidraget efter nærmere Aftale fastsat aarligt Tilskud til Teatrets Drift.«

Formanden haabede, at denne Sag kunde bringe Forstaaelse mellem Teatret og det philharmoniske Selskab.

Kjeld Sørensen meddelte, at Forskønnesudvalget først havde faaet Sagen angaaende Teatermusikken i Gaar, og der skulde en Del Oplysninger til, før Udvalget kunde komme med Indstilling. Saavidt Taleren forstod Overenskomsten mellem Teatret og philharmonisk Selskab, skulde Teatret beholde de 12000 Kr. til Musikken, men ikke afholde Udgiften til den offentlige Musik, saa at Byraadet vilde komme til at give en Del udover de 12000 Kr. Men dette var ikke Udvalgets Mening.

Møller fandt det kedeligt, om Sagen ikke kunde bringes i Orden i Dag, da der gerne skulde gives Svar til Ministeren snarest. Formanden for Teatrets Repræsentation havde meddelt Taleren, at hvis disse Tilskud gik i Orden, skulde Teatret nok sørge for Musikken.

Mikael Johansen havde hørt, at der havde været en Deputation fra Teatret hos Ministeren, og han havde erklæret sig villig til at ind-

stille til Finansndvalget at yde 50000 Kr. under Forudsætning af, at Aarhus vilde forhøje sit Tilskud noget. Aarhus Kommune gav i Øjeblikket 20000 Kr., naar man medregnede Forlystelsesskatten, men muligvis vilde der blive forlangt 5000 Kr. mere. Taleren havde faaet det Indtryk, at Sagen hastede, fordi Ministeren skulde gøre Indstilling til Finansudvalget i disse Dage.

Simonsen oplyste, at der havde været et saadant Udvalg for Teatrets Repræsentantskab hos Ministeren. Taleren antog ikke, at Sagen om Musikken kunde behandles i Dag; men der var heller ikke nogen egentlig Forbindelse mellem de to Ting, saa af den Grund kunde man godt svare Ministeren. Sagen var dog noget vanskelig, idet Finansministeren ikke gerne vilde gaa med til den Slags Tilskud, selv om Undervisningsministeren var meget velvillig stemt derfor; muligvis vilde der blive sendt en Deputation til Finansministeren. Men hvis Finansudvalget fik den Opfattelse, at at Aarhus Teater paa een Gang skulde have 60000 Kr. mere end hidtil, vilde det vist ikke lette Sagens Gang; det kunde maaske vække Modstand fra Odense og Aalborg, hvor der ogsaa fandtes Teatre.

Møller havde talt med Ministeren om, hvor meget han mente, Aarhus skulde tilbyde, og han havde svaret, at hvis man tilbød 20000 Kr., vilde Ministeren gøre sin Indflydelse gældende for at faa Bevillingen optaget paa Finansloven.

Kjeld Sørensen gjorde opmærksom paa, at Friluftskoncerterne var ophørt, fordi man ikke havde kunnet faa nogen Overenskomst med Musikerne; disse havde i de sidste Par Aar faaet betydelige Tillæg, som Byen havde betalt; men der maatte være Grænser for Kommunens Tilskud.

Derfor var det maaske heldigt, at Sagen udsattes, og at f. Eks. Budgetudvalget kom til at deltage i Forhandlingerne.

Christensen mente, man kunde henholde sig til Møllers Udtalelse om, at hvis Tilskudet gik i Orden, vilde Teatret ordne Forholdet med Musikerne. Saa maatte man eventuelt undvære Musikerne, indtil Teatret fik en Overenskomst med dem.

Mikael Johansen vidste, at Teatrets Repræsentantskab vild sætte stor Pris paa at faa Sagen med Ministeren ordnet i Dag, og det kunde godt gøres uden at binde sig til Musikernes Krav. Repræsentantskabet havde intet imod at give Lønforhøjelse, men vilde saa have Lov til at indskrænke Antallet af Musikere.

Simonsen syntes, at hvis Aarhus Kommune for at faa Musikspørgsmaalet i Orden skulde komme til at give mere end 20000 Kr., var det rigtigst at meddele dette til Ministeren straks og tilbyde f. Eks. 25000 Kr. i Stedet for 20000 Kr. Hvis Staten saa vilde gaa med, kunde Beløbet jo reduceres.

Møller mente d.g., det var rigtigst at tilbyde 20000 Kr., saa kunde man maaske senere ved Forhandlingerne tilbyde 25000 Kr.

Formanden kunde meddele, at Formanden for Teatrets Repræsentantskab og Forretningsføreren begge havde erklæret, at Teatret selvfølgelig ordnede Musikspørgsmaalet.

Salling beklagede, hvis Sagen skulde ordnes saaledes, at Orkesteret formindskedes.

Formanden havde rejst dette Spørgsmaal overfor de to nævnte Repræsentanter, og de havde erklæret, at Teatret ikke vilde regne med dette.

Simonsen mente vedblivende, at det vilde

være rigtigst at tilbyde 25000 Kr. Det var uheldigt at tilbyde 20000 Kr., hvis det saa viste sig, at Byen gav mere.

Formanden vilde dog tilraade at nøjes med 20000 Kr., saa kunde der jo forhandles videre med Ministeren om Sagen.

Det vedtoges at udtale, at Byraadet er villigt til at opføre et Beløb af 20000 Kr. paa det kommende Aars Budget som Tilskud til Teatret under Forudsætning af, at Statens Tilskud forhøjes til 50000 Kr.

21. Formanden bemyndigedes til paa Byraadets Vegne at underskrive de Obligationer, der vil være at udstede til Sikkeskied for de hos det kgl. octroyerede Sæssurancecompagnie og Arbejdersparekassen i København optagne 2 Laan à 500000 Kr.

0000

0000

00